

14.5.2020

Hankenumero:
VM212:00/2018

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke
Järjestöjen valtionavustuskäytänteiden kehittämisjaoston laajennettu kokoonpano

Aika Torstai 13.2.2020 klo 9.30-11.30

Paikka Opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki, nh Louhi

Läsnä Niklas Wilhelmsson OM, puheenjohtaja
Maria Wakeham-Hartonen OM, varapuheenjohtaja
Emma Taipale OKM
Kristiina Hannula, STM
Kristian Seemer STM
Sanna Tykkyläinen MMM
Marita Virtanen VM
Tuula Lybeck, VM,
Jaana Walldén VM/Hanketoimisto, sihteeri

Pysyvät asiantuntijat:

Maria Silvennoinen, Suomen Jazzliitto ry, KULTA ry,
Sari Aalto-Matturi, Mieli Suomen mielenterveys ry, SOSTE ry, asiakohdasta 2
Vesa Mäkinen, Suomen Hippos ry,
Juuso Luomala, Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry,
Ilmari Nalbantoglu, Suomen Olympiakomitea ry, asiakohdasta 3
Lea Ryyänen-Karjalainen, Tieteellisten seurain valtuuskunta, asiakohdasta 2

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen, esittäydettiin ja todettiin läsnäolijat.

2 Kokouksen asialistan hyväksyminen

Kokouksen asialista hyväksyttiin muutoksitta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

valtiovarainministerio@vm.fi

3 Järjestöjen valtionavustuskäytänteiden kehittämisjaoston asettamiskirje ja laajennetun kokoonpanon työskentely; liitteet 1 ja 2.

Puheenjohtaja esitteli 17.12.2019 päivätyn jaoston asettamiskirjeen, jossa linjataan jaoston työskentelyä kahdessa kokoonpanossa.

Jaoston päätehtävät tulevat PM Marinin hallitusohjelman kirjauksista; työ tehdään osana valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanketta.

Keskustelussa jaoston työstä todettiin, että valtionavustustoiminnan toimintatapaan etsitään uudistusta, joka koskee niin hakijoita kuin myöntäjiä. Jaoston työ kohdistuu erityisesti rahapelituotoista jaettavaan järjestöavustukseen. Jaoston tulee tehdä ehdotus siitä, miten järjestöille jaettavien valtionavustusten käytäntöjä voitaisiin tarpeen mukaan yhdenmukaistaa. Jaosto voi tehdä esityksiä ja ehdotuksia, jaosto ei pääätä esityksiensä ja ehdotuksiensa toimeenpanosta.

Päätettiin, että laajennetun kokoonpanon kokoukset pidetään suunnitelman mukaisina päivinä, mutta alkaen klo 10.00.

Valtakunnallinen järjestöseminaari pidetään 3.6.2020.

4 Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen tämän hetkinen tilanne

Tuula Lybeck ja Jaana Walldén esittelivät hankkeen ajankohtaiset asiat. Hanketta kehitetään ketterän kehittämisen ja yhteiskehittämisen periaattein valtionavustusta hakevien ja myöntävien tahojen kanssa.

Keskustelussa todettiin, että työn lähtökohtana tulee olla, ettei tehdä ainoastaan digitaalista järjestelmää vaan luodaan uutta toimintatapaa ja uusia sisältöjä kuten esimerkiksi yhtenäinen valtionavustussanasto, yhtenäistetään eri valtionapuviranomaisten toimintatapoja ja asiakirjamuotoja ja kehitetään avustustoiminnan avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja vaikuttavuutta yhdessä avustushakijoiden kanssa.

5 Keskustelu VA-hankkeen käsitteistä *vaikuttavuus, tehokkuus ja läpinäkyvyys vs. hakijan autonomisuus*

Järjestöjen asiantuntijat kertoivat taustaorganisaatioidensa alustavia näkemyksiä käsitteistä *vaikuttavuus, tehokkuus ja läpinäkyvyys* ja niiden suhteesta hakijan autonomiaan.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia huomioon otettavia asioita:

Autonomia:

- autonomiaa on se, että tiedetään, mistä on oikeus päättää. Tämä linjaus sai laajan kannatuksen.
- toive, että järjestöjen avustamisessa siirryttäisiin etupainotteiseen arviointiin, enemmän vakiintuneen toiminnan seurantaan painottuvaa arviointia.
- muutokset toimintaympäristössä myös haastavat järjestöjä pohtimaan autonomiaansa.

Vaikuttavuus:

- tuloksia on helpompi osoittaa kuin vaikuttavuutta. Miten vaikuttavuuden osoittaminen toteutetaan niin, että se on järkevää ja tarkoituksenmukaista myös suhteessa siihen tehtävään työmäärään.
- vaikuttavuus on filosofinen kysymys, joka liittyy kansalaistoiminnan itseisarvoon. Onko riittävää vaikuttavuutta se, että toimintaan osallistujat kokivat, että tekeminen oli kivaa? Miten mitataan esimerkiksi musiikkikokemuksen vaikuttavuus?
- vaikuttavuuden tulokset edellyttävät usein pidempää aikajännettä.
- vaikuttavuus ja läpinäkyvyys tukevat toisiaan, ovat käsitepari, myös vaikuttavuus ja tehokkuus muodostavat käsiteparin, koska suuremman vaikuttavuuden tavoittelu voi tarkoittaa myös suuremman riskin ottamista.

- vaikuttavuuden tuloksista saadun tiedon vuorovaikutteinen käyttö on tärkeää.
- yhteiskunnallinen vaikuttavuus vs. eri toimialojen erilaiset aikajajat: milloin sisältö on mitattavissa ja mikä on mittariston herkkyys tunnistaa sisältöjä? Muistettava, että myös mokalla voi olla suuri merkitys.
- miten mitataan kohtaamisen vaikuttavuus?

Tehokkuus:

- tehokkuutta on se, että järjestö voi toteuttaa ydintehtävänsä. Esimerkiksi useat erilliset avustushaut kuormittavat järjestöjä ja sitovat työvoimaa varsinaisesta ydintehtävästä. Tulisi pohtia sitä, olisiko tarkoituksenmukaista, että kattojärjestöjen kautta menisi tuki jäsenjärjestöille.
- järjestöjen tulee kehittää myös yhteisiä digitaalisia palvelujaan, joilla lisätään palvelujen näkyvyyttä, tavoitettavuutta ja esitellään toiminnan tuloksia; näin infoa olisi löydettävissä keskitetysti yhdestä paikasta.
- tehokkuutta on se, että järjestö pystyy tekemään perustehtävänsä.

Läpinäkyvyys:

- läpinäkyvyys on tärkeä. Avustuksen haun, käytön ja arvioinnin läpinäkyvyys voisi purkaa silomaisuutta, jota kuvaa se, että vakioviranomaisilla on vakiohakijat.
- Haeavustuksia.fi –palvelu on hyvä mahdollisuus kehittää läpinäkyvyyttä, kun tulee näkyväksi, mikä taho asettaa tavoitteet ja kriteerit avustukselle mm. järjestöille tärkeälle yleisavustukselle.
- läpinäkyvyys koettiin useassa puheenvuorossa tärkeäksi ja toivotuksi.
- raportoinnin tulee perustua myöntöpäätöksen asiasisältöihin.
- toiminnalle on osoitettavissa tarve.

Lisäksi esiin nousivat seuraavat asiat:

- STEAssa uudistetaan valtionavustuksien seurantaa; hakijat ovat mukana tässä työssä. Keskustelussa ollut muun muassa jatkuvan raportoinnin idea, joka voisi tukea avustuksen saajan oman toiminnan seurannan kehittämistä.
- valtionavustusten jatkuva valvonta tukee järjestelmän kestävyttä.
- hankkeen yksi tehtävä on osaamisen lisääminen myös vaikuttavuuden arvioinnissa.

6 Muut asia

Todettiin, että

- oikeusministeriössä on meneillään yhdistyslain uudistaminen. Järjestöt ovat mukana lakiuudistustyössä.
- jaoston tulee kuulla myös vammaisjärjestöjen näkemyksiä valtionavustustoiminnan uudistamisesta.

7 Laajennetun kokoonpanon seuraava kokous

Päätettiin, että seuraava kokous on torstaina 14.5.2020 klo 10.00-12.00.

8 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11.40.

Liitteet	Liite 1: Asettamiskirje Liite 2: Kokousaikataulu
Jakelu	Järjestöjen valtionavustuskäytänteiden kehittämisjaoston jäsenet ja asiantuntijat Kopion saajat